

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З.ГЖИЦЬКОГО
ЦЕНТР ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
КАФЕДРА ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної роботи
освітнього ступеня «Бакалавр»

на тему: **«Проект землеустрою щодо організації території
земельних часток (паїв)»**

Виконав: студент 4 курсу
Спеціальності
193 «Геодезія та землеустрій»
Гульчевська Богдана Ростиславівна
Керівник: Ковалишин О.Ф.
Рецензент: Пиріг А.В.

Дубляни 2025

УДК: 332.61

Кваліфікаційна робота: 42 сторінок текстової частини, 6 таблиць, 6 рисунків, 20 використаних джерел літератури.

«Проект землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв)»
Гульчевська Богдана Ростиславівна – Дипломна робота. Кафедра земельного кадастру. – Дубляни, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнології імені С.З. Гжицького – 2025.

У дипломній роботі розглянуто розвиток земельної реформи в Україні, та організацію структур господарюючих об'єктів. Визначена процедура отримання невитребуваних земельних часток паїв, структура проекту землеустрою щодо відведення земельних часток паїв. Визначено їх нормативну грошову оцінку та величину земельного податку та орендної плати.

Ключові слова: земельні частки (паї), проект землеустрою, зміна цільового призначення, податок, оренда.

Зміст

Вступ	6
1. Огляд літератури	8
2. Характеристика об'єкта.....	13
3. Розробка проекту землеустрою	20
4. Нормативна грошова оцінка	26
5. Охорона навколишнього середовища.....	34
6. Охорона праці	37
Висновки.....	40
Бібліографічний список	41

Вступ

Земельні ресурси, незалежно від того, є вони приватними чи державними, мають величезний потенціал для надання різноманітних товарів і послуг, які мають важливе значення для екосистем та людської діяльності. Вони можуть допомагати мінімізувати наслідки зміни клімату на глобальному рівні, забезпечувати регулювання водних ресурсів на рівні ландшафтів та підтримувати продовольче виробництво на місцевому рівні. Як природні, так і штучні екосистеми відіграють ключову роль у підтримці місцевих жителів, забезпечуючи їм засоби для існування та стимулюючи розвиток і процвітання громад.

Проте, земля — це обмежений ресурс, і кількість товарів і послуг, які можна з неї отримати, також обмежена. Процес земельної реформи триває. Громадяни України мають все більший вплив та відіграватимуть важливішу роль у регулюванні використання землекористування та пов'язаних з ним ресурсів. Запровадження ринку земель сільськогосподарського призначення підвищують відповідальність за використання ресурсів та сприятиме покращенню матеріального становища людей. Оскільки володіючи цим ресурсом вони мають можливість отримувати додатковий дохід шляхом його продажу або надавати в оренду.

Процес реформи є довготривалим, вимагає правового дотримання визначених методичних підходів та норм її проведення, супроводжується виконанням певних технічних робіт, внаслідок чого виникають низка помилок. Їх усунення можливе на кожному етапі проведення реформи.

У зв'язку із цим для справедливого розподілу прав на землекористування недостатньо просто визначити, кому належить земля та як її використовувати. Оскільки управління земельними ресурсами впливає не тільки на окремі ділянки, але й на сусідні екосистеми, землевласники дедалі частіше стикаються з необхідністю враховувати обмеження, спрямовані на захист екосистемних послуг, які ці землі забезпечують.

Більш комплексний підхід до управління земельними ресурсами враховує багатофункціональність земель (зокрема, вигоди для людей) і може призвести до того, що в майбутньому фермери та інші користувачі земельних ресурсів не володітимуть інформацією про екологічні обмеження на їх територіях.

При виконанні кваліфікаційної роботи нами ставиться завдання:

- вивчити методику формування проекту відведення щодо організації території земельних часток паїв для ведення товарного сільськогосподарського виробництва;
- провести розрахунок нормативної грошової оцінки земельних часток;
- визначити величину земельного податку та орендної плати.

1. Огляд літератури

Земельна реформа в Україні є однією з ключових і найбільш дискусійних реформ останніх десятиліть. Вона покликана забезпечити ефективне використання земельних ресурсів країни, підвищити продуктивність аграрного сектора та покращити економічне становище власників землі. Основні етапи розвитку земельної реформи в Україні:

Початок реформ (1990-ті роки). Після здобуття незалежності в 1991 році Україна успадкувала радянську систему колективного землекористування. У 1992 році був прийнятий Закон "Про форми власності на землю", який вперше дозволив приватизацію земель сільськогосподарського призначення. Ця приватизація відбувалася через передачу землі у власність працівникам колгоспів та радгоспів, а також пенсіонерам з їх числа. У цьому році прийнято Земельний кодекс та розроблено проекти роздержавлення колективних сільськогосподарських підприємств, у яких визначено величину земельної частки (паю). Громадяни отримали свідоцтва, які підтверджували право на земельну частку пай та відбулася їх заміна на правовстановлюючі документи, відбулося виділення в натурі. Проте цей процес триває до сьогодні.

У 2002 році прийнято новий Земельний кодекс. Ним визначено, що земля є основним національним багатством. Надано пріоритет і гарантування права власності на землю. Одним із важливих кроків стало введення у 2001 році мораторію на продаж сільськогосподарських земель, який був покликаний захистити власників землі від швидкого продажу земель за заниженими цінами. Мораторій діяв багато років і ставав предметом політичних дискусій, оскільки гальмував розвиток ринку землі.

У цей період, починаючи з 2000 року Держкомзем за дорученням уряду і за участю міжнародних експертів послідовно створював принципово нову для України систему реєстрації речових прав на нерухомість що відповідала б схваленим актам Ради Європи та запровадженням у країнах із розвинутою ринковою економікою принципами побудови реєстраційних систем.

Створення такої системи було передбачено двома чинними міжнародними договорами (Угода про позику (проект “Програмна системна позика - II”) між Україною та Міжнародним банком “Реконструкції та розвитку” від 17.12.2003 року та Закон України “Про ратифікацію Угоди про позику” (Проект “Видача державних актів на право власності на землю у сільській місцевості та розвиток системи кадастру” між Україною та Міжнародним банком “Реконструкції та розвитку”).

Порядком ведення Державного земельного кадастру від 17.10.2012 р. №1051 визначено порядок реєстрації земельних ділянок у системі Державного земельного кадастру. Витяг з Державного земельного кадастру став документом, який підтверджує право власності на земельну ділянку. Він також є основою для внесення відомостей до державного реєстру речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень.

Постановою Кабінету Міністрів України 26.10. 2011 року затверджено Порядок ведення Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та визначено Укрдержреєстр та структурні підрозділи територіальних органів Мін'юсту - органами державної реєстрації прав на нерухоме майно. Тобто, на Мінюст покладено завдання організації єдиного реєстру речових прав на нерухоме майно в тому числі і земельні ділянки та їх обтяження. Таким чином, сформовано подвійна система реєстрації земельних ділянок. Внесення інформації у систему ДЗК відбувається двічі: при першому зверненні відбувається формування земельної ділянки з присвоєнням кадастрового номеру, та підтвердженням кадастрових даних для реєстрації у реєстрі та після реєстрації у системі міністерства юстиції шляхом обміну відомостями підтверджуються відомості ДЗК. Таким чином зазначені відомості набирають правового характеру у системі ДЗК.

Після тривалих обговорень та реформ, у 2020 році Верховна Рада прийняла Закон про обіг земель сільськогосподарського призначення, яким передбачалося поступове зняття мораторію на продаж землі. Така тривалість зумовлена тим, що за цей час було запропоновано кілька варіантів відкриття

ринку землі. Законодавці розглядали різноманітні моделі – від найбільш ліберальних до повного мораторію.

Це стало значущим кроком у розвитку ринку землі в Україні. З 1 липня 2021 року фізичні особи отримали право купувати та продавати землю сільськогосподарського призначення з обмеженням у 100 гектарів на людину.

Серед ключових етапів реформи можна виділити такі:

1) У 2001 році був прийнятий Земельний кодекс №2768-III, яким запроваджено мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення до 1 січня 2005 року. Його неодноразово продовжували, змінювали та розширювали, але надія на зняття мораторію залишалася.

2) У 2011 році до парламенту внесли законопроект «Про ринок земель» 9001-д, який передбачав створення ринку землі з початку 2013 року та зняття мораторію. Однак, у 2012 році його відхилили. Законопроект також включав заборону на продаж землі іноземцям та створення Державного земельного банку, але політичні суперечки перетворили обговорення на PR-акції.

3) У 2020 року 31 березня Верховна Рада ухвалила закон про обіг земель сільськогосподарського призначення, що запустив ринок землі в Україні.

З 2024 року ринок землі буде відкрито також і для юридичних осіб, що дозволить збільшити обсяги операцій на ринку та залучити більше інвестицій в аграрний сектор. Водночас існує низка обмежень, таких як заборона на продаж землі іноземцям, доки це питання не буде вирішено на референдумі.

Попри те, що земельна реформа відкрила нові можливості для власників землі та інвесторів, вона супроводжується певними викликами. Зокрема, є занепокоєння щодо концентрації землі в руках великих агрохолдингів, що може призвести до соціальної нерівності. Також важливим є питання забезпечення прозорості ринку та захисту прав власників землі. Відповідно до статті 13 Закону «Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)» до 1 січня 2025 року всі власники паїв повинні оформити право власності на свої земельні ділянки. Верховна Рада дозволила українцям приватизувати паї до 2028 року. Земельна реформа в

Україні залишається ключовою темою для розвитку аграрної економіки та сільських громад, і її успішна реалізація може стати важливим фактором стабільності та процвітання країни.

Вартісний орієнтир цінності землі використовується як у системі публічного управління земельними ресурсами, так і при набутті та здійсненні права власності, інших прав на земельні ділянки. У той час, як точна і повна оцінка земельних ресурсів є одним із важливих засобів забезпечення збереження та раціонального використання землі як основного національного багатства, як механізму стимулювання економічного розвитку регіонів. Місцевий економічний розвиток – це діяльність підприємств, суб'єктів господарювання на території регіону, органів місцевого самоврядування та інших зацікавлених сторін, що спрямована на примноження економічних ресурсів громади, отримання позитивного соціально-економічного ефекту. Відомо, що визначальними чинниками стратегії стимулювання розвитку регіонів є: підвищення продуктивності праці та зниження витрат виробництва; розвиток галузей промисловості (що забезпечують економічну безпеку); нарощування та використання

Розвиток регіонального потенціалу — виробничого, наукового, фінансового та інтелектуального — передбачає формування ефективних організаційних механізмів використання продуктивних сил, спрямованих на випуск продукції з високою доданою вартістю. Важливим напрямом є стимулювання зростання валового регіонального продукту, який розраховується як різниця між вартістю виробленої продукції та вартістю спожитих у процесі виробництва ресурсів і послуг.

Досягнення сталого економічного зростання на місцевому рівні безпосередньо пов'язане з проведенням нормативної грошової оцінки земель. Така оцінка виступає не лише інструментом регулювання земельних відносин, а й вагомим джерелом надходжень до бюджетів усіх рівнів, сприяє акумулюванню коштів для фінансування заходів зі збереження родючості ґрунтів, охорони земель, реалізації землеустрою тощо.

Фахівці вважають, що нормативна грошова оцінка є дієвим механізмом стимулювання розвитку регіонів, який має переваги над іншими підходами до використання земель як природного ресурсу. Зокрема:

- вона є основою для визначення справедливих розміру плати за землю, у тому числі орендної плати та земельного податку;
- на її підставі встановлюється плата за оренду земельних ділянок, розраховуються податкові зобов'язання та державне мито при угодах щодо обміну, спадкування чи дарування землі;
- оцінка охоплює всі категорії земель незалежно від форми власності, проводиться за рішенням відповідного органу влади або на договірних засадах;
- вона враховує необхідні нормативи, що дозволяє створити оновлену та обґрунтовану систему земельного оподаткування;
- оновлені дані про оцінку земель вносяться до Державного земельного кадастру, що забезпечує доступність інформації для землевласників і користувачів.

2. Характеристика об'єкта

Територіальна громада сформована у 2020 році згідно розпорядження КМУ від 12.06.2020 року № 718-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Львівської області».

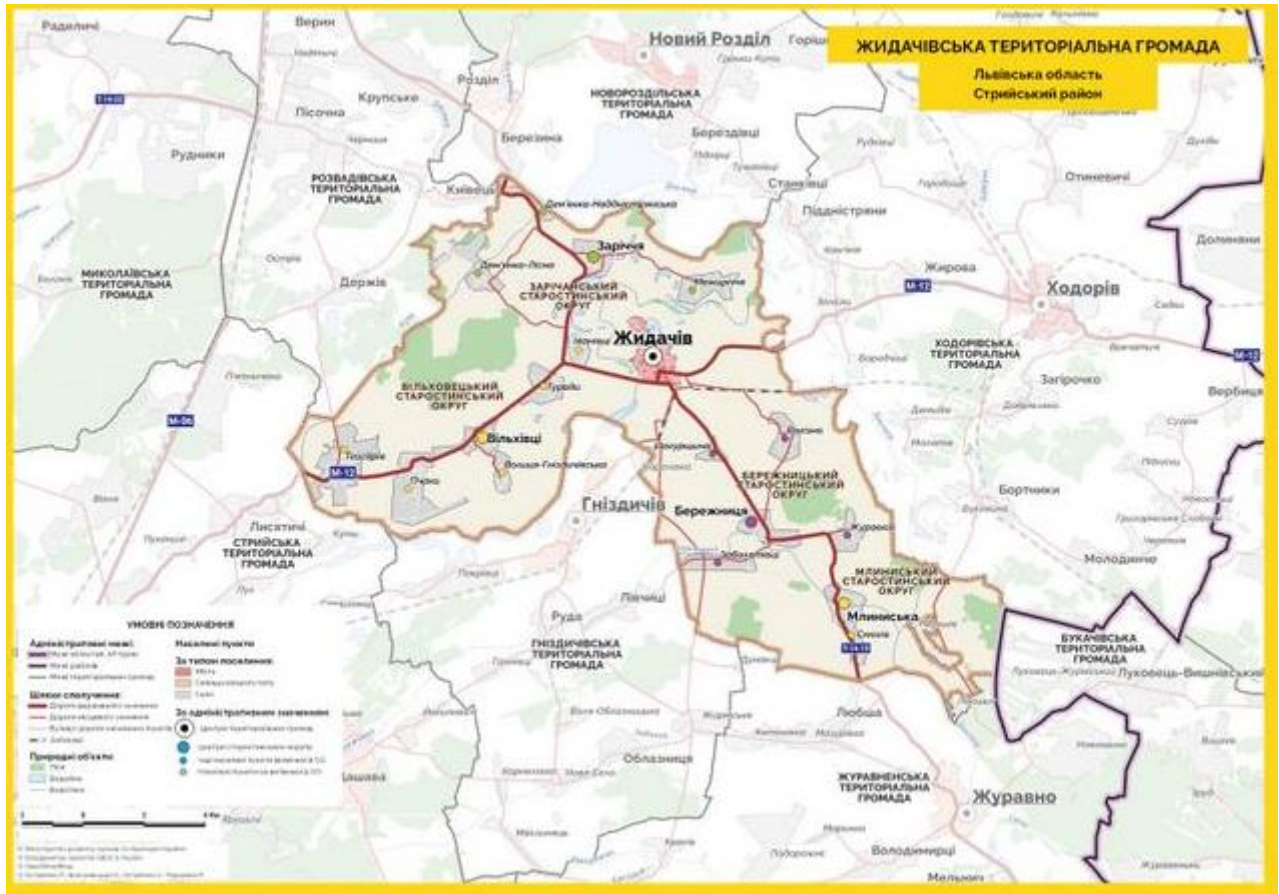

Рис. 2.1 Карта Жидачівської територіальної громади

Реорганізовано Жидачівську міську, Зарічанську та Млиніську (у складі с. Млиніська, с. Смогів), Бережницьку, Вільховецьку сільські ради. Адміністративний центр – м. Жидачів. Об'єднано наступні населені пункти: місто Жидачів, села Іванівці, Пчани, Тейсарів, Туради, Вільхівці, Волиця-Гніздицька, Заріччя, Дем'янка-Лісна, Дем'янка-Наддністрянська, Межиріччя, Бережниця, Заболотівці, Загурщина, Журавків, Рогізно, Млиніська та Смогів Стрийського району Львівської області. Загалом площа громади становить 16422 га.

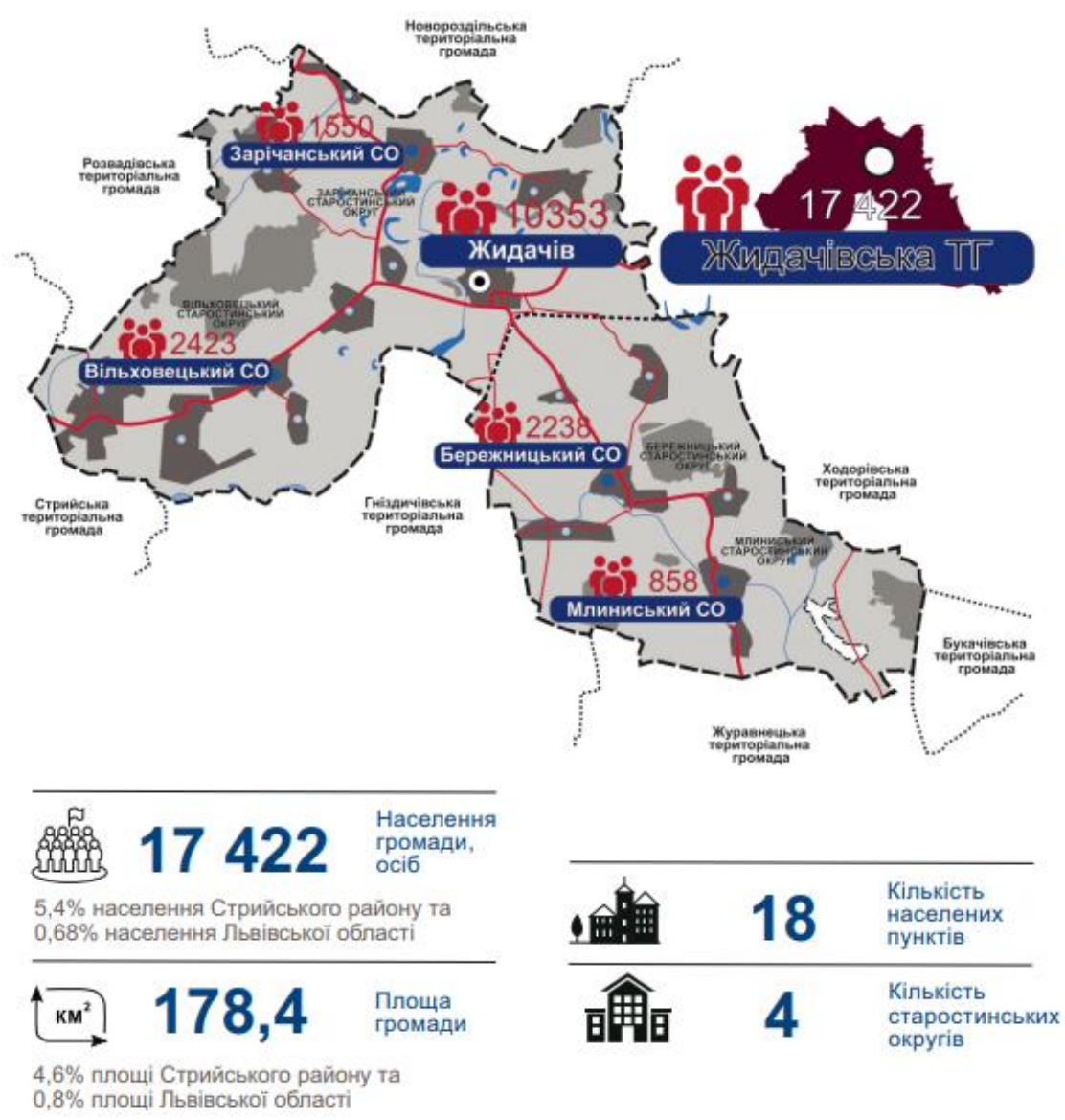
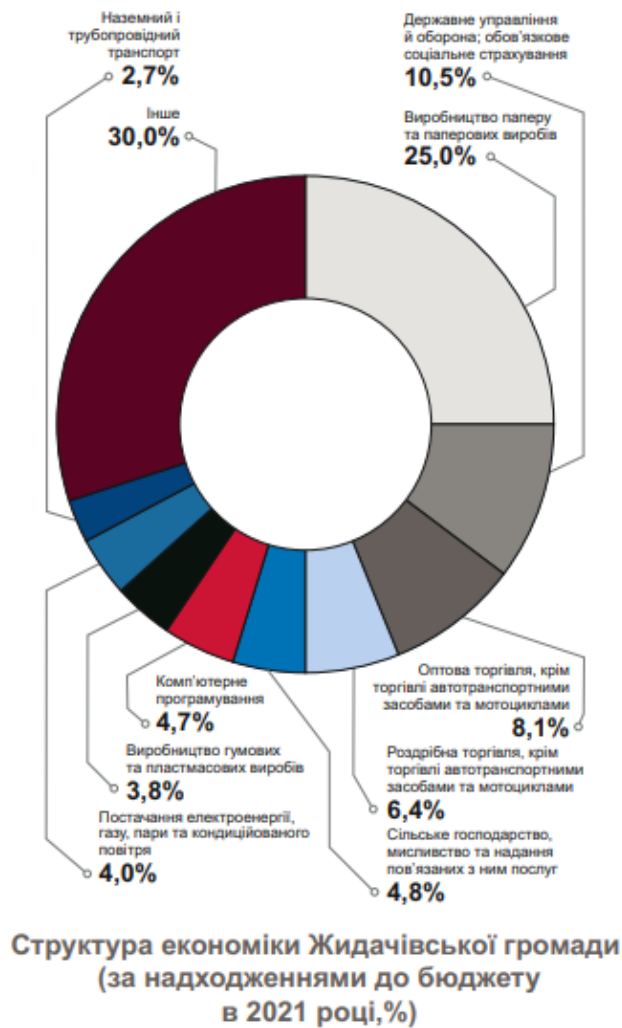

Рис. 2.2 Старостинські округи ТГ

Створено чотири старостинські округи, які подано у табл.2.1.

Таблиця 2.1. Старостинські округи

№	Старостинські округи	Населені пункти
1	Бережницький	Заболотівці, Загурщина, Бережниця, Рогізно, Журавків.
2	Вільховецький	Волиця-Гніздичівська, Іванівці, Вільхівці, Туради, Пчани, Тейсарів
3	Зарічанський	Дем'янка-Лісна, Дем'янка-Наддністрянська, Заріччя, Межиріччя
4	Млиниський	Млиниська, Смогів

Промисловий потенціал громади

Найбільші промислові підприємства громади:

ПАТ «Жидачівський целюлозо-пареровий комбінат»

ТОВ «Галпак»

ТОВ «Інтер-Пак»

ТОВ «Монді Пекджінг Бегс Юкрейн»

ТОВ «ВУД Індастріс»

Сільське господарство

40 агроформувань, з них 27 фермерських господарств.

Підприємництво

В громаді налічується 526 фізичних осіб підприємців, у т.ч. по галузях: торгівля та ремонт автотранспортних засобів - 36,7%, інформація та телекомунікація – 17,1 %, переробна промисловість - 5,8%. В громаді сформувався кластер целюлозо-паперового виробництва.

Рис.2.3 Потенціал громади

СТРАТЕГІЧНІ ТА ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ РОЗВИТКУ ЖИДАЧІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Рис. 2.4 Стратегія розвитку територіальної громади

Враховуючи витяги з Державного земельного кадастру про земельну ділянку від 16.11.2022р. № НВ-4600900732022, від 16.11.2022р. № НВ-4600900772022, від 16.11.2022р. № НВ-4600900802022, беручи до уваги рішення Жидачівської міської ради від 26.11.2020р. № 32 "Про припинення Млиниської сільської ради", керуючись статтею 144 Конституції України, Земельним кодексом України, законами України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо питання колективної власності на землю, удосконалення правил землекористування у масивах земель сільськогосподарського призначення, запобігання рейдерству та стимулювання

зрошення в Україні", "Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)", "Про землеустрій", підпунктом 34 частини 1 статті 26, статтею 59 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", Жидачівською міською радою було прийняти рішення щодо забезпечення власників сертифікатів на право на земельну частку (пай), беручи до уваги список громадян які не внесені в перелік власників земельних часток (паїв), але мають сертифікат на право на земельну частку (пай), враховуючи клопотання громадянки Папроцької Галини Миколаївни від 24.03.2023р.(вх. № 343 від 24.03.2023р.) про надання дозволу на розроблення технічної документації, відповідно до проекту землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв) в умовних кадастрових гектарах для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, які розташовані за межами населених пунктів Жидачівської територіальної громади Стрийського району Львівської області (колишня Млиніська сільська рада).

При розробці проекту роздержавлення і приватизації земель акціонерного товариства «Дружба», яке розташоване на території Млиніської сільської ради, яка сьогодні входить до Жидачівської територіальної громади, було зроблено помилки та пропущені особи, які отримали свідоцтво на право власності на земельну частку пай, але не внесені до списку власників земельних часток (паїв). А саме:

Таблиця 2.1 Список громадян, які не внесені в перелік власників земельних часток паїв, але мають сертифікат на право на земельну частку (пай) по Млиніському старостиному окрузі

№ ділянки згідно схеми розподілу	ПІБ власника сертифікату	Адреса проживання	Загальна площа	Рілля
1	Папроцька Галина Миколаївна	м. Львів пул. Вигін 3/14. Сихівський район. Львівська область	0.9273	0.9273
2	Стадник Ігор Андрійович	с. Млиніська	1.3900	1.3900
3	Гутник Розалія Йосипівна	с. Млиніська	1.7100	1.7100
4	Сидорко Іван Іванович	с. Рогізно вул. Шевченка. 19	1.7100	1.7100
5	Сидорко Іван Іванович	с. Рогізно вул. Шевченка. 19	1.7100	1.7100
6	Сидорко Іван Іванович	с. Рогізно вул. Шевченка, 19	1.2800	1.2800
7	Жидачівська міська рада	м. Жидачів. вул. Шашківска, 2	0.6350	0,6350

ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО «ДЕМКІВ», є орендарем наступних земельних ділянок:

- земельної ділянки площею 8,2043 га, кадастровий номер земельної ділянки 4621584900:03:000:1125, місце розташування якої: Львівська область, Стрийський район (до ліквідації - Жидачівський район), Млиниська сільська рада, згідно Договору оренди землі від «28» листопада 2022 року, право оренди на яку зареєстровано у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно 14.12.2022 року Пастернак Н. М., державним реєстратором Журавненської селищної ради Стрийського району Львівської області, номер запису про інше речове право: 48773295, реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 2642990646100:

- земельної ділянки площею 9,3623 га, кадастровий номер земельної ділянки 4621584900:03:000:1125, місце розташування якої: Львівська область, Стрийський район (до ліквідації - Жидачівський район), Млиниська сільська рада, згідно Договору оренди землі від «28» листопада 2022 року, право оренди на яку зареєстровано у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно 14.12.2022 року Пастернак Н. М., державним реєстратором Журавненської селищної ради Стрийського району Львівської області, номер запису про інше речове право: 48772781, реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 1208000946215:

- земельної ділянки площею 11,1209 га, КНЗД 4621584900:03:000:1123, місце розташування якої: Львівська область, Стрийський район (до ліквідації - Жидачівський район), Млиниська сільська рада, згідно Договору оренди землі від «28» листопада 2022 року, право оренди на яку зареєстровано у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно 14.12.2022 року Пастернак П. М., державним реєстратором Журавненської селищної ради Стрийського району Львівської області, номер запису про інше речове право: 48769734, реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 2642997246100.

В зв'язку з необхідністю, цією заявою ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО «ДЕМКІВ», від імені якого на підставі довіреності діє Демків Наталія Ярославівна, надає згоду на розробку проекту землеустрою (технічної документації) щодо впорядкування та організації земельних часток (наїв).

Земельна ділянка, за рахунок якої передбачається відведення, має наступні характеристики:

- місцерозташування - за межами населених пунктів на території Жидачівська міська рада, Стрийський район. Львівська область;

- категорія земель - землі сільськогосподарського призначення (код - код (100));

- цільове призначення - 01.01 для ведення товарного сільськогосподарського виробництва:

- склад угідь - 001.01 рілля.

Межі земельної ділянки визначені безпосередніми обстеженнями на місцевості та погоджені з суміжними власниками та землекористувачами, що відображено у відомості про встановлені межові знаки, яка є складовою частиною кадастрового плану. Межі земельної ділянки проходять по суходолу.

3. Розробка проекту землеустрою

Підставою для розробки проекту землеустрою є рішення. У нашому варіанті це Жидачівської міської ради, у якому зазначалося про внесення змін до рішення № 2015 від 27.04.2023р. "Про надання дозволу на виготовлення проекту роздержавлення та приватизації земель АТ "Дружба".

А саме: пункт 1 викласти в новій редакції "Надати Жидачівській міській раді (ідентифікаційний код юридичної особи XXXX61XX) дозвіл на виготовлення проекту землеустрою щодо внесення змін до проекту роздержавлення і приватизації земель акціонерного товариства "ДРУЖБА" Млиниської сільської ради народних депутатів Жидачівського району Львівської області на територій Жидачівської міської ради з метою переведення та зміною угідь із земель запасу до земель пайового фонду. Такими ділянками є ділянки за такими кадастровими номерами та площами: 4621584900:03:000:1123 - 11,1209 га, КН 4621584900:03:000:1125 - 8,2043га, без кадастрового номера - 3,5298 га, КН 4621584900:02:000:1015 - 5,0957га, та земель фермерського господарства КН 4621584900:03:000:0508 - 9,3623га. На земельну комісію даної громади наклали відповідальність та контроль за виконанням цих робіт.

Наступним етапом є визначення організації, яка буде проводити топографо геодезичні та землепорядні роботи. До організації, яка може виконувати дані роботи ставиться вимога наявності у її структурі сертифікованого інженера-геодезиста та землепорядника. На підставі заяви представника Жидачівської міської ради на складання проекту укладається договір на виконання робіт та формується завдання на складання проекту землеустрою.

Завдання передбачає висвітлення наступних інформаційних пунктів:

1. Присвоєння кадастрового номеру (Порядок ведення ДЗК, постанова КМУ № 1051 від 17.10.2012р.). Даний кадастровий номер визначить управління Держгеокадастру у Стрийському районі.
2. Розташування земельної ділянки: Жидачівська міська рада
3. Земельні ділянки за площами (табл. 2.1 розд. 2)

4. Цільове призначення ЗД: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва (01.01)
5. Форма власності: комунальна.
6. Підстави для проведення робіт – зазначено вище.
7. Види робіт, які виконуються.

При його виконанні проводять підготовчі, топографо-геодезичні та камеральні роботи. Оформляється сам проект та виділяються ділянки у натурі.

8. Визначається строк та вартість їх виконання.
9. Умови зберігання.

Передбачається передача матеріалів одного із екземплярів до Державного фонду документацій із землеустрою, інший на зберігання громадянам.

10. Кінцевий варіант робіт.

Передбачає перенесення та закріплення межових знаків у натурі.

Виконуючи поставлені завдання констатуємо.

Згідно проекту роздержавлення та приватизації земель акціонерного товариства «Дружба» загальна частка земельного паю складає 2,54 га сільськогосподарських угідь, в т. числі рілля становить 1,73 га.

При виконанні підготовчих робіт було зібрано основні відомості про земельну ділянку за рахунок якої передбачається відведення. А саме: вона розташована за межами населеного пункту на території Жидачівської міської ради, Стрийський район. Категорія, цільове призначення, склад угідь відповідає: 001.01 рілля, 01.01 – для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, 100 – землі сільськогосподарського призначення. Межі земельної ділянки визначені безповереднім обстеженням на місцевості та погоджені з суміжними власниками та землекористувачами, що відображено у відомості про встановлені межові знаки, яка є складовою частиною кадастрового плану. Вони проходять по суходолу.

Документи Державного фонду документації із землеустрою та оцінки земель не використовувалися. Використані розробником відомості Державного

земельного кадастру, а також Державного реєстру земель у разі внесення до Державного земельного кадастру відомостей про земельні ділянки, сформовані до 2013 року.

При складанні проекту були використанні дані Публічної кадастрової карти України (<https://map.land.gov.ua>), а саме інформація про кадастровий поділ, координати поворотних точок суміжних земельних ділянок, інформація з інших допоміжних шарів.

Викопіювання з Публічної кадастрової карти із нанесеною земельною ділянкою, що проектується, подано на рис. 3.1.

Масштаб складає 1:5000

Умовні позначення

_____ - межа земельної ділянки

----- - межа кадастрової зони

Площа земельної ділянки $S=9,3623$ га

При описі меж з'ясовано, що земельна ділянка повністю межує із землями Жидачівської міської ради:

Віл А до Б Землі Жидачівської міської ради

Віл Б до А Землі Жидачівської міської ради - польова дорога.

Рис. 3.1 Викопіювання з Публічної кадастрової карти

Схема розташування земельної ділянки

У відповідності до затвердженого генерального плану та плану зонування населеного пункту земельна ділянка знаходиться у агроландшафтній зоні. Підтвердженням цьому є викопіювання з проекту (1991р.) формування меж території міста (рис. 3.2).

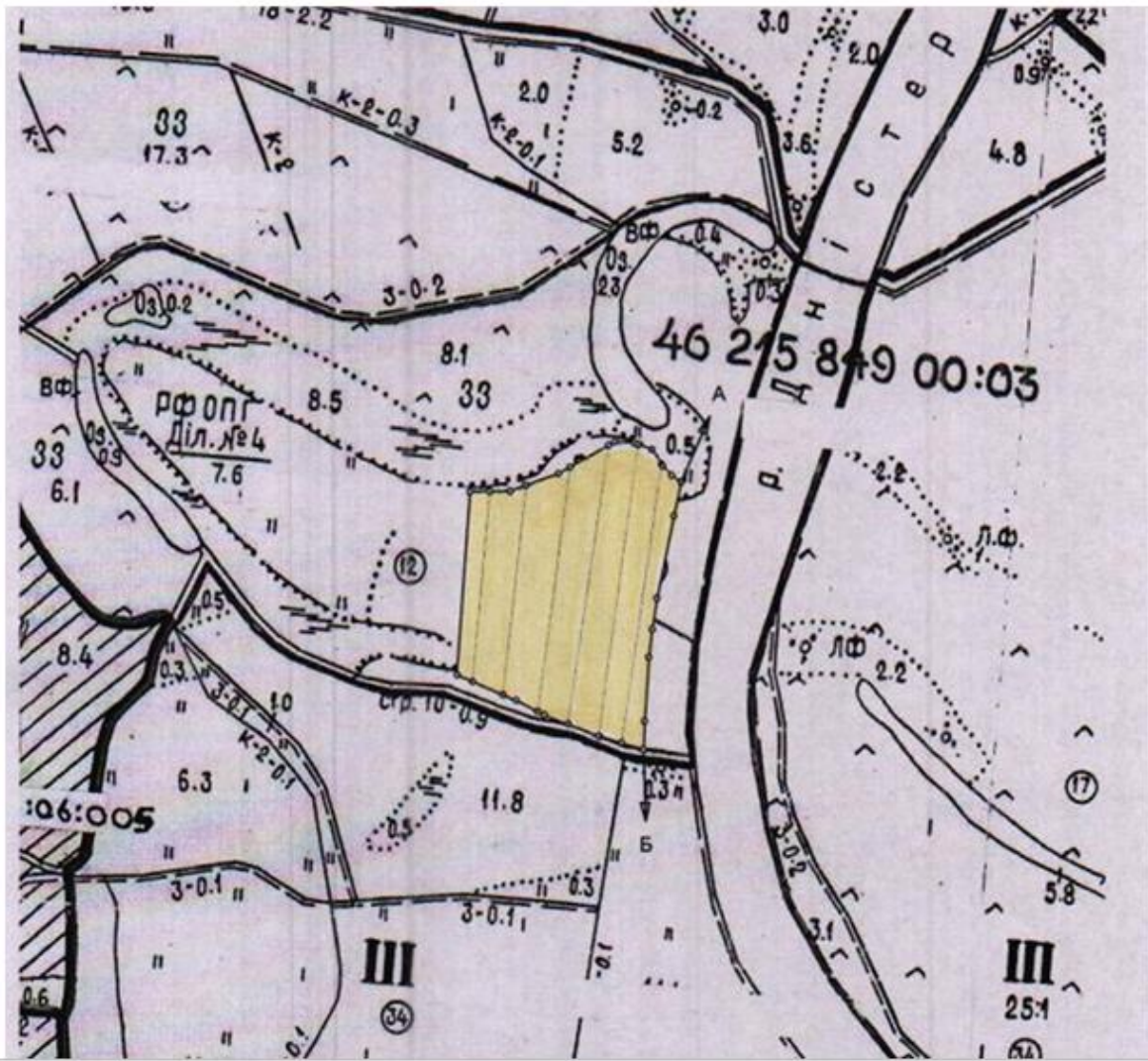

Рис. 3.2 Схема розташування земельної ділянки

Топографо-геодезичні вишукування проведені з метою визначення просторових даних щодо земельної ділянки перед початком робіт. Виконано рекогноситування території та територію на якій будуть проводитись топографо-геодезичні роботи.

В якості координатної основи при виконанні робіт із землеустрою було використано послуги мережі постійно діючих референціальних GNSS-станцій компанії ZAKPOS. Положення базових станцій визначені в системі координат SK630).

Визначення координат точок проводили за допомогою GNSS - приймача Trimble 5800 (сертифікат калібровки №200/658 від 16.08.2022 р.).

Спостереження виконувались в режимі реального часу (RTK) з

використанням референційних GNSS-станцій мережі ZAKPOS.

Як результат спостережень отримано максимальне значення СКП, що не перевищувало 0,05 м та відповідає точності виконуваних робіт.

Доступ до серверу мережі здійснювався через мобільний інтернет-зв'язок по стандарту GSM/GPSRS.

Скористалися послугами оператора мобільного зв'язку: ПрАТ «Київстар».

Інтернет-адреса серверу мережі: gnss.org.ua порт:20059.

Поправки від мережі передаються у стандартизованому форматі RTCM v3.x (формат повідомлення, версія).

Для формування коригувальних поправок застосована технологія мережевого RTK Master Auxiliary Corrections (MAX), що має відкритий алгоритм і прийнята комітетом RTCM 104 як стандарт для GNSS-мереж. Технологія передбачає формування поправок в режимі реальною часу одночасно від кількох базових станцій, одна з яких - головна (Master), а інші - допоміжні (Auxiliary). Головна та допоміжні станції визначаються автоматично, в залежності від положення приймача. Розрахунок RTK-поправок провели ПК Leica GNSS Spider v4.3 на сервері мережі.

Координати УСК-2000 визначено за допомогою модуля перерахунку координат ПЗ "Digitals" із системи MSK-46. На персональному комп'ютері також проведено обробку матеріалів польових вимірювань за допомогою ПЗ "Digitals". Відповідно до вимог ЗУ «Про державний земельний кадастр» створено цифрову модель (dmf-файл) та електронний документ (формат «XML») для державної реєстрації земельної ділянки.

Також створено на основі польових робіт та обробки даних планово-картографічні матеріали із встановлення меж земельної ділянки.

4. Нормативна грошова оцінка

При формуванні проекту передбачено проведення розрахунків вартості земельних часток (паїв). За період роздержавлення в Україні тричі розглядали методичні підходи до оцінки земель сільськогосподарського призначення. Історичні умови розвитку нормативної грошової оцінки в Україні відображають складну трансформацію економічних та соціально-політичних процесів, що відбувалися в країні протягом останніх десятиліть. Перші спроби формування такої оцінки виникли на початку незалежності, коли Україна почала створювати власну законодавчу і нормативно-правову базу, орієнтуючись на потреби ринкової економіки.

Період 1990-х років. Після розпаду СРСР Україна зіштовхнулася з проблемою відсутності чіткої системи оцінки вартості земель, що було необхідним для ефективного управління ресурсами, впровадження приватної власності, та розвитку ринку землі. У цей період нормативна грошова оцінка здебільшого формувалася з урахуванням методологічної спадщини Радянського Союзу, але вже з'явилися перші акти, які регулювали оцінку землі. Перші нормативні документи цього періоду були спрямовані на запровадження єдиних стандартів оцінки землі та нерухомості.

2000-ті роки. У зв'язку з прийняттям Земельного кодексу України (2001 рік) відбувся суттєвий крок у формуванні нормативної грошової оцінки. Кодекс визначив основи для розвитку ринку землі та земельного кадастру, що дозволило закріпити правові норми проведення оцінки земельних ділянок. У 2003 році був затверджений порядок проведення нормативної грошової оцінки земель, що встановив єдині підходи до визначення вартості землі в Україні.

Період після 2010 року. В умовах посилення інтеграційних процесів України з ЄС нормативна грошова оцінка почала адаптуватися до європейських стандартів. Водночас виникла потреба в точнішому та прозорішому регулюванні оцінки, зокрема, у зв'язку з підвищеним інтересом до аграрного сектору з боку іноземних інвесторів. Законодавство стало детальнішим, а

методики проведення оцінки більш сучасними, зокрема враховувались економічні, екологічні та ринкові фактори.

Відкриття ринку землі (2021 рік). Реформа земельного законодавства в Україні, яка дозволила купівлю-продаж сільськогосподарських земель, вивела питання нормативної грошової оцінки на новий рівень. Це вимагало модернізації системи оцінки для забезпечення справедливого ринку та залучення інвестицій. Було проведено масштабне оновлення нормативної грошової оцінки, включно з розробкою електронних інструментів для доступу до даних про вартість земельних ділянок.

Таким чином, розвиток нормативної грошової оцінки в Україні відбувався поступово, відповідаючи на економічні, політичні та соціальні виклики. Сьогодні ця оцінка продовжує вдосконалюватися, зокрема з використанням цифрових технологій для забезпечення прозорості та доступності ринку землі.

Відповідно до методики проведення нормативної грошової оцінки земельних ділянок затвердженої 3.11.2021р. №1147, вартість визначається на основі капіталізованого рентного доходу (КРД), додатку 2, який для Львівської області становить $KPD=27520$ грн/га.

Вартість сільськогосподарських земель визначається за формулою:

$$Цздсп = П \times КРД \times Кпсгр \times Багр : Бпсгр;$$

Де, Цздсп – вартість земельної ділянки сільськогосподарського призначення;

П – площа земельної ділянки;

КРД – капіталізований рентний дохід;

Кпсгр – коефіцієнт, що визначає місцезорозташування ТГ в межах ПСР. Він приймається відповідно до додатка 9 Методики;

Багр – бал агровиробничої групи ґрунту;

Бпсгр – бал угіддя у ПСР.

Інша важлива функція оцінки – це основа розрахунку для земельного податку, орендної плати.

Таблиця 4.1 Площа агровиробничих груп ґрунтів

№ ділянки	ПБ власника сертифікату	Шифр агрогрупи	Площа, га	Бал бонітету	Загальна площа
1	Папроцька Галина Миколаївна	133д 133г	0,4222 0,5051	35 43	0.9273
2	Стадник Ігор Андрійович	45д 133г 176	1,2132 0,3245 0,1477	28 43 24	1.3900
3	Гутник Розалія Йосипівна	45д 133г 176	0,9245 0,2346 0,5509	28 43 24	1.7100
4	Сидорко Іван Іванович	133д 45д 133г 176	0,8822 0,2231 0,1172 0,4875	35 28 43 24	1.7100
5	Сидорко Іван Іванович	133д 45д 133г 176	0,6645 0,1233 0,1463 0,7759	35 28 43 24	1.7100
6	Сидорко Іван Іванович	133д 45д 133г	0,1233 0,6528 0,5039	35 28 43	1.2800
7	Жидачівська міська рада	133г 45д 133г 176	0,1516 0,2235 0,2813 0,0214	43 28 43 24	0.6350
	Всього, га				7,9723

Таблиця 4.2 Розрахунок вартості земельних часток

№ ділянки	ПБ власника сертифікату	Шифр агро групи	Площа, га	Бал бонітету	Вартість, грн/га	Вартість агрогруп ділянки
1	Папроцька Галина Миколаївна	133д 133г	0,4222 0,5051	35 43	48160 59168	20333 29885
2	Стадник Ігор Андрійович	45д 133г 176	1,2132 0,3245 0,1477	28 43 24	38528 59168 33024	46742 19200 4877
3	Гутник Розалія Йосипівна	45д 133г 176	0,9245 0,2346 0,5509	28 43 24	38528 59168 33024	35619 13880 18192
4	Сидорко Іван Іванович	133д 45д 133г 176	0,8822 0,2231 0,1172 0,4875	35 28 43 24	48160 38528 59168 33024	42486 8595 6934 16099
5	Сидорко Іван Іванович	133д 45д 133г 176	0,6645 0,1233 0,1463 0,7759	35 28 43 24	48160 38528 59168 33024	32002 4750 8656 25623
6	Сидорко Іван Іванович	133д 45д 133г	0,1233 0,6528 0,5039	35 28 43	48160 38528 59168	5938 25151 29814
7	Жидачівська міська рада	133г 45д 133г 176	0,1516 0,2235 0,2813 0,0214	43 28 43 24	59168 38528 59168 33024	8969 8611 16643 706
	Всього, га			20	27520	

Таблиця 4.3 Вартість земельних часток

№ ділянки	ПІБ власника сертифікату	Шифр агро групи	Вартість агрогруп ділянки	Вартість ділянки
1	Папроцька Галина Миколаївна	133д 133г	20333 29885	50218
2	Стадник Ігор Андрійович	45д 133г 176	46742 19200 4877	70819
3	Гутник Розалія Йосипівна	45д 133г 176	35619 13880 18192	67691
4	Сидорко Іван Іванович	133д 45д 133г 176	42486 8595 6934 16099	74114
5	Сидорко Іван Іванович	133д 45д 133г 176	32002 4750 8656 25623	71031
6	Сидорко Іван Іванович	133д 45д 133г	5938 25151 29814	60903
7	Жидачівська міська рада	133г 45д 133г 176	8969 8611 16643 706	34929

Грошова оцінка відіграє ключову роль у процесі оподаткування земель сільськогосподарського призначення, адже саме вона є базою для визначення розміру земельного податку. Оскільки земля є обмеженим і стратегічно важливим ресурсом, її оцінка має бути максимально точною та обґрунтованою, щоб забезпечити ефективне наповнення бюджету й водночас підтримувати інтереси аграрного сектору.

Роль грошової оцінки при оподаткуванні сільськогосподарських земель значна, оскільки вона є базою та основою для розрахунку податку. Чітке визначення вартості землі забезпечує справедливе оподаткування, дозволяє уникати зловживань та встановлює рівні умови для всіх землекористувачів.

Завдяки встановленню справедливої грошової оцінки податкове навантаження стимулює ефективне використання земельних ділянок. Якщо земля не використовується належним чином, власники все одно зобов'язані сплачувати податок, що може мотивувати їх до пошуку більш раціональних шляхів експлуатації землі або до продажу ділянки іншим суб'єктам, які використовуватимуть її продуктивніше. Податок на землю є важливим джерелом доходів для місцевих бюджетів, особливо в сільських районах.

Відтак точна грошова оцінка дозволяє місцевим громадам отримувати стабільні надходження, які можна спрямовувати на розвиток інфраструктури, соціальні програми та інші потреби громади. Завдяки цьому забезпечується не лише підтримка аграрного сектору, а й загальне покращення умов життя в сільській місцевості.

Грошова оцінка землі дозволяє справедливо розподілити податкове навантаження між платниками. Вона враховує якість ґрунтів, місце розташування, доступ до інфраструктури та інші фактори, що впливають на цінність землі, завдяки чому податок стає пропорційним реальній вартості і потенціалу земельної ділянки.

Також за її допомогою відбувається планування аграрного сектору як державою та громадами, визначати найбільш цінні та перспективні для обробітку території, а також прогнозувати доходи від податків. Це важливо для підтримки та стимулювання сільськогосподарського виробництва в регіоні.

Ставки земельного податку в Україні визначаються згідно з положеннями Податкового кодексу України (ПКУ), зокрема його розділом XIII "Плата за землю". Ним також визначаються ставки податку, умови надання пільг та порядок сплати.

Основні положення щодо ставок земельного податку та порядку їх застосування такі:

- для земель сільськогосподарського призначення, а саме для наступних видів угідь: ріллі, сіножаті, пасовища та багаторічні насадження, ставка податку - не більше 1% від НГО.

- для земель, зайнятих житловим фондом - до 1% від НГО.

- для земель, зайнятих промисловими підприємствами, а також інших видів використання, які визначаються місцевими органами - до 12% від НГО.

Місцеві ради, враховуючи економічні та соціальні умови, встановлюють конкретні ставки, але в межах, передбачених ПКУ.

Для земельних ділянок, для яких НГО не проведено, ставка податку визначається, зазвичай як відсоток від середньої вартості одиниці площі в області.

Податковий кодекс також передбачає низку пільг щодо сплати земельного податку, зокрема для пенсіонерів, інвалідів, ветеранів війни та інших категорій осіб, а також для певних видів діяльності.

Таким чином, ставки земельного податку в Україні залежать від призначення земельної ділянки, її нормативної грошової оцінки та рішень місцевих рад. У таблиці 4.3 проведено розрахунок величини земельного податку та орендної плати при ставках відповідно 1% та 3%.

Таблиця 4.3 Вартість земельних часток

№ ділянки	ПІБ власника сертифікату	Площа, га	Вартість земельних часток (паїв)	Земельний податок,	Величина орендної плати
1	Папроцька Галина Миколаївна	0.9273	50218	465,67	1397,01
2	Стадник Ігор Андрійович	1.3900	70819	984,38	2953,14
3	Гутник Розалія Йосипівна	1.7100	67691	1157,51	3472,53
4	Сидорко Іван Іванович	1.7100	74114	1267,34	3802,02
5	Сидорко Іван Іванович	1.7100	71031	1267,34	3802,02
6	Сидорко Іван Іванович	1.2800	60903	779,56	2338,68
7	Жидачівська міська рада	0.6350	34929	220,05	660,15

При визначенні величини орендної плати, особливо для земель сільськогосподарського призначення, грошова оцінка встановлює економічно обґрунтовану базу її вартості. Оскільки її значення важливе як для власників, так і для орендарів земельних ділянок. Вона впливає на розмір орендної плати, забезпечує прозорість орендних відносин і стимулює ефективне використання землі.

Нормативна грошова оцінка відображає цінність землі та її потенційну продуктивність, що дає змогу власникам та орендарям визначати орендну плату відповідно до реальної вартості земельної ділянки. Це забезпечує справедливий розподіл фінансових зобов'язань між сторонами та мінімізує можливість завищення або заниження орендної плати.

Орендна плата, обчислена на основі грошової оцінки, робить орендні відносини більш прозорими. І власники, і орендарі можуть орієнтуватися на об'єктивні дані, що формує довіру між сторонами. Це також сприяє прогнозованості фінансових витрат для орендарів, що особливо важливо для планування сільськогосподарського виробництва.

Завдяки нормативній грошовій оцінці орендна плата розраховується на основі економічних характеристик ділянки, що дозволяє власникам отримувати стабільний дохід, пропорційний ринковій вартості їхньої землі. Це особливо важливо для приватних власників сільськогосподарських земель, які отримують орендну плату як джерело доходу.

Встановлення орендної плати на основі грошової оцінки стимулює орендарів використовувати землю більш продуктивною, оскільки вони платять за реальну вартість землі і прагнуть отримати від неї максимальну вигоду. Це запобігає використанню земель із низькою віддачею або її не використовувати.

Визначення орендної плати на основі грошової оцінки також впливає на доходи від оренди земель державної та комунальної власності, які надходять до бюджетів. Це дозволяє органам влади планувати надходження від оренди та спрямовувати їх на розвиток місцевої інфраструктури або інші проєкти.

Грошова оцінка слугує об'єктивною основою для визначення орендної плати, що зменшує ризики зловживань або конфліктів між сторонами. Вона допомагає уникати необґрунтованих змін в орендній платі та захищає права обох сторін.

Отже, грошова оцінка землі є важливим інструментом у визначенні орендної плати, оскільки вона забезпечує обґрунтованість, прозорість і справедливість орендних відносин. Вона сприяє стабільним доходам для

власників, прогнозованим витратам для орендарів і ефективнішому використанню земельних ресурсів загалом.

Загалом, нормативна грошова оцінка забезпечує прозорість та стабільність податкової системи в аграрному секторі, дозволяє встановлювати чіткі фінансові відносини між власниками земель і державою, а також сприяє більш раціональному використанню сільськогосподарських угідь.

1. Охорона навколишнього середовища

На сучасному етапі розвитку суспільства назріла потреба у глибокому вивченні питань взаємодії людини і природи, виявлення наслідків цієї взаємодії та розробці природоохоронних заходів.

Охорона навколишнього середовища - це система державних і громадських заходів, які забезпечують збереження природних умов і ресурсів, підтримання продуктивності та цінності природних ресурсів, а також раціонального їх використання та розширеного їх відтворення в інтересах майбутніх поколінь.

Проблема охорони природи та раціонального природокористування зумовлена інтенсивним розвитком техніки, швидким збільшенням народонаселення, всезростаючими негативними наслідками господарської діяльності людини, які привели до порушення екологічної рівноваги в багатьох регіонах світу. Для уникнення загрози виснаження природних ресурсів необхідна розробка наукових основ раціонального природокористування, системи заходів спрямованих на охорону, раціональне використання та відновлення природних багатств, проблеми, про які йде мова, необхідно вирішувати у світовому масштабі, пам'ятаючи, природою нашої планети керують єдині закони, всі явища в природі взаємозв'язані, зміна стану екологічної системи в одній частині Землі спричинює зміну в іншій. Лише раціональне природокористування в сучасних умовах може забезпечити комплексне та невиснажливе освоєння ресурсів, дасть змогу уникнути як локальних так і світових екологічних катаклізмів, гармонізувати відносини людини і природи.

Основним завданням раціонального природокористування, до якого відноситься і використання земельних ресурсів на місцевому рівні, є збереження та підвищення продуктивності та цінності природних ресурсів, забезпечення раціонального використання та розширеного відтворення ресурсів для постачання сировиною та енергією народного господарства, поліпшення умов життя людей, збереження типових та унікальних природних комплексів.

Рациональне природокористування передбачає досягнення максимальної біологічної продуктивності екосистеми, мінімальне порушення її гомеостазу при господарському втручанні, підвищення стійкості до антропогенного впливу, збереження звітності екосистеми до самовідновлення. Для забезпечення раціонального використання природних багатств, необхідно встановити оптимальні норми користування природними ресурсами, обґрунтувати найбільш вигідне розміщення галузі виробництва та визначити оптимальні територіальні пропозиції розвитку народного господарства. Також необхідно запровадити мало відхідні і без відхідні процеси на виробництві, розвивати комбіновані виробництва, які б забезпечували повне та комплексне використання природних ресурсів сировини і матеріалів, виключати або істотно зменшити їх шкідливий вплив на довкіллі.

Важливе місце в охороні навколишнього середовища належить екологічному моніторингу систематичному спостереженню за станом природних показників.

У здійсненні моніторингу на території сільської ради особлива роль належить спеціалістам, зокрема агрономам і землевпоряднику.

Ґрунти мають величезне значення не лише тому, що є головним джерелом отримання харчових продуктів. Вони відіграють активну роль в очищенні природних і стічних вод, які крізь них фільтруються. Тому користуватися ґрунтом, землею слід розумно й бережно.

В гонитві за врожаєм ґрунти почали орати деталі глибше і частіше, вносити в них величезні кількості мінеральних добрив та пестицидів. Пестициди пригнічують біогенну активність ґрунтів, знищують потрібних мікроорганізмів. Черв'якові, зменшують природну родючість. Крім цього, гинуть комахи - запилювачі, від чого теж різко знижується врожайність. Внаслідок внесення високих доз мінеральних добрив ґрунт забруднюється баластами речовинами - хлоридами, сульфатами. В результаті виникають дефляційні процеси, які негативно впливають на вміст гумусу (для дернових

слабопідзолистих гліюватих ґрунтах становить 1,1-2,1), вміст поживних речовин (від дуже низького до середнього), на водно- і фізико-хімічні властивості ґрунтів гумусного горизонту, особливо орного шару. Для компенсації винесених із ґрунту гумусу та інших поживних речовин необхідно вносити підвищені норми органічних добрив у поєднанні зі строго нормованими мінеральними добривами. Крім того зменшення гумусу проходить за рахунок винесення гумусного дрібнозему під час збирання коренеплодів.

За показниками кислотності ґрунту, який впливає на можливість вирощувати культури на тих чи інших ґрунтах, а в перспективі на їхню урожайність, ґрунти сільської ради переважно мають слабокислу (45 %) або слаболужну реакцію (55 %).

При інтенсивному використанні землі проходить руйнування структури ґрунту під впливом механічної дії важкої техніки.

Для підвищення родючості ґрунту необхідно дотримуватись таких заходів.

1.Вносити значну кількість гною та торфокомпости (50-60 т/га), підвищувати вологоємкості і водозатримуючу здатність ґрунтів та вносити необхідну кількість мінеральних добрив (3-4 ц/га).

2.Запобігати водній ерозії шляхом залуження або заліснення земельних ділянок, які піддані ерозії.

4.Поступово проводити поглиблення орного шару.

5.Завдяки зеленого добрива підвищувати родючість ґрунту.

6.Впроваджувати правильні науково - обґрунтовані сівозміни.

7.Зменшити до мінімуму накопичення отрутохімікатів у ґрунті, використовуючи малотоксичні препарати (наприклад, під зернові культури вносити гранстар, а зменшити внесення аміної солі і БІ-58).

3. Охорона праці

Відповідно до Закону “Про охорону праці” у кожному структурному підрозділі і на робочому місці повинні бути створені умови праці, що відповідають існуючим нормативним актам, а також додержання прав працівників гарантованих законодавством про охорону праці. Для цієї мети власник повинен забезпечити функціонування системи управління охороною праці. Адже виробничий травматизм та захворюваність завдають великих збитків.

Система управління охороною праці включає:

- створення відповідних служб і призначення посадових робіт, затвердження інструкцій про їх обов’язки, права та відповідальність за виконання покладених функцій;
- розроблення разом з профспілкою і реалізація комплексних заходів, що до охорони праці, впровадження прогресивних технологій, досягнень науки і техніки, засобів автоматизації та механізації виробництва та позитивного досвіду з охорони праці;
- усунення причин, що призводять до нещасних випадків, професійних захворювань і виконання профілактичних заходів, визначених комісіями при розслідуванні цих причин;
- досліджень умов праці, атестації робочих місць на їх відповідність нормативним актам;
- розроблення і затвердження положення, інструкції, інших нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємствах, та встановлення правил виконання робіт і поведінки працюючих на території підприємства, у виробничих приміщеннях, та на робочих місцях відповідно, до існуючих, забезпечення працівників такими актами, безкоштовно;
- постійного контролю за додержанням працівниками виробничих процесів, правил експлуатації машин, механізмів, обладнання і інших засобів виробництва, використання засобів індивідуального захисту, виконання робіт

згідно з існуючими вимогами охорони праці, пропаганди небезпечних методів праці.

Проведення такої роботи можливе при впровадженні у фермерському господарстві системи управління охороною праці та організація навчання здійснюється відповідно до ГОСТ 12. 0. 004-90.

Законодавче оформлення охорони праці та техніки безпеки знайшло своє відображення у Конституції України (статті 21, 35, 40, 41, 42), кодексі законів про працю України, та інших нормативних документах.

Однією з умов продуктивності праці та економічної ефективності виробництва є покращення умов праці. Ця проблема безпосередньо пов'язана з санітарно-побутовим, та медичних обслуговуванням працівників, організацією відпочинку та харчування, та іншим.

Охорона праці – це система державних заходів, яка забезпечує для людей безпечні умови праці при виконанні своїх обов'язків, з метою техніки безпеки та охорони їх здоров'я. Охорона праці та техніка безпеки на сучасному етапі розвитку селянського господарства знаходиться не у найкращому вигляді; зокрема слід звернути увагу на саму організацію управління службою і роботою з охорони праці, які теж мають свої недоліки проявляючись у неграмотності та незнанні деякими працівниками господарства чинних положень та статуту з охорони праці; погане проведення паспортизації умов праці на робочих місцях; невключення у комплексні плани соціального розвитку і охорони праці заходів з покращання умов праці для даної галузі; некомпетентне поновлення щорічних наказів про закріплення відповідальних за організацію роботи з охорони праці в галузі і структурних підрозділах. Всі ці недоліки, можуть призвести до виникнення надзвичайно складних ситуацій, підвищення рівня травматизму та нещасних випадків серед працівників господарства тобто погіршення умов праці безпосередньо у даній галузі сільськогосподарського виробництва. Запобігання виникненню цих надзвичайно складних ситуацій у галузях виробництва – і є головним завданням охорони праці.

Управління процесом охорони праці у господарстві повинно здійснюватись правильно та грамотно. Найбільше це проявляється при проведенні комплексу агротехнічних та агрохімічних робіт де техніка безпеки має надзвичайно велике значення, зокрема з правильною експлуатацією комплексу агротехнічних машин працівниками господарства.

Всі ці наведені вище заходи у господарстві проводиться не у найкращому вигляді, за існуванням головної проблеми, яка приводить до складних умов праці в господарстві – це мале фінансове забезпечення всіх заходів з охорони праці, яке практично на сучасному етапі не приводиться. Ця проблема найбільше проявляється при планових затратах на придбання засобів протипожежної охорони, спеціального одягу та харчування для працівників у господарстві. Надзвичайно погано проводяться роботи щодо дотримання режиму праці, відпочинку та правильного харчування працівників господарств.

Найбільш суттєві недоліки з погляду охорони праці проявляються при проведенні комплексу землевпорядних робіт в господарстві, яке теж знаходиться у дуже складному становищі; зокрема недуже точне розміщення виробничих центрів та їх технологічність виробничих процесів з точки ведення сільськогосподарських робіт і попередження забруднення довкілля, в деяких випадках не раціональне планування полів сівозмін, розміщення польових доріг.

На сучасному етапі розвитку нових форм господарювання надзвичайно велика увага приділяється комплексу інженерних рішень і заходів, які повинні бути спрямовані лише на створення безпечних і здорових умов праці працівників, та всіх інших зайнятих у даній галузі сільського господарства.

Висновок

При виконанні дипломної роботи нами розглянуто питання формування проекту землеустрою щодо відведення земельних часток паїв та території Жидачівської територіальної громади. У зв'язку із помилками, які виявлені при формуванні проекту роздержавлення колективних сільськогосподарських підприємств група людей не отримали земельної частки паю. Жидачівською територіальною громадою було прийнято рішення про виділення даних часток на її території шляхом розроблення проекту землеустрою щодо відведення їх на землях запасу. У роботі розглянуто процедуру розроблення проекту, топографо-геодезичні роботи, його складові частини. Оскільки проект розроблявся за ініціативи фермера, який планує орендувати паї, то з метою регулювання орендних відносин, нами розраховано вартість земельних часток з метою узгодження величини орендної плати.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК

1. Гряник Г.М., Лахман С.Д., Бутко Д.А. Охорона праці: підручник. К.: Урожай, 1994. 272 с.
2. Дикаль С.А., Зима О.Є. Безпека в галузі та надзвичайних ситуаціях. Університетський курс. Полтава: ТОВ «АСМІ», 2015. 273 с.
3. Драпіковський О.І., Іванова І.Б. Оцінка земельних ділянок. - К.: "ПРІНТ-ЕКСПРЕС", 2004. — 296 с.
4. Закон України «Про оцінку земель» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-15#Text>
5. Закон України «Про експертну грошову оцінку земельних ділянок несільськогосподарського призначення» №1050 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1531-2002-%D0%BF#Text>
6. Закон України «Про оренду землі» від 05.07.2012 №5059-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/161-14#Text>
7. Ковалишин О. Теоретико-методологічні засади економічних та екологічних відносин прав власності на землю: монографія. Львів, 2019. 312 с.
8. Методичні основи грошової оцінки земель в Україні: Наукове видання/ Дехтяренко Ю.Ф., Лихогруд М.Г., Манцевич Ю.М., Палеха Ю.М. – К.: ПРОФІ, 2002. – 258 с.
9. Міжнародні стандарти оцінки. Принципи, стандарти та правила.: Пер. з англ. М. Возної за ред. О. Драпіковського та І. Іванової — К.: УКРелс, 1999
10. Охорона праці в галузі сільського господарства (землевпорядкування, геодезія): навч. посіб. Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. 375 с.
11. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум: навч. посіб. Вид. 3-тє, перероб. І допов. Суми; ВТД «Університетська книга», 2009. 540 с.
12. Охорона навколишнього середовища. URL: <https://etk.lntu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=15204>.
13. Про затвердження методики нормативної грошової оцінки земельних ділянок. Постанова кабінету Міністрів України від 3 листопада 2021 р. №1147. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1147-2021-%D0%BF#Text>

14. Порядок складання та затвердження індексних кадастрових карт (планів) і кадастрових планів земельних ділянок, вимог до їх оформлення: Постанова Кабінету Міністрів України №1117 від 08.12.2010 р. URL: <http://www.geoguide.com.ua/basisdoc/basisdoc.php?part=land&art=5001>.
10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин: 44 Закон України № 1423-І від 28.04.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1423-20>.
15. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення складу, змісту та порядку погодження документації із землеустрою: Закон України № 497-VIII від 02.06.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/497-19#Text>.
16. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дерегуляції господарської діяльності з проведення робіт із землеустрою та землеоціночних робіт: Закон України № 5394-VI від 02.10.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5394-17>.
17. Сайт Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру.
Режим доступу: <https://land.gov.ua>
18. Сайт Державної служби статистики України. Режим доступу:
<http://www.ukrstat.gov.ua/>
19. Сайт Міністерства фінансів України. Режим доступу:
<https://minfin.com.ua/>
20. Сайт Жидачівської територіальної громади. Режим доступу:
<https://zhidachiv-miskrada.gov.ua/>